

faa ikke blot Højtidsofret, men ogsaa Accidensofret og Accidenserne. Det var Grunden til, at jeg gik med til en lignende Ændring til det Lovforslag, som blev fremsat og behandlet i Rigsdagssamlingen for to Aar siden, og det er ogsaa Grunden til, at jeg har sluttet mig til Flertallet og er med til at stille en lignende Ændring til det foreliggende Forslag.

Rigtignok har jeg begge Gange gjort det med et vist Forbehold. Jeg betonedes for to Aar siden, og jeg skal tillade mig at gøre det samme i Dag, at jeg er vis paa, at en retfærdig Afsløsning ikke vil kunne finde Sted undtagen i Forbindelse med en Præstelønningslov, hvor man undersøger alle kirkelige Indtægter og saa bestemmer en fast Lønning for Præsterne og Skolelærerne, og undersøger, om de Ydelsers, der ere henlagte til saadanne Lønninger, kunne slaa til, eller om Statskassen maa træde til, hvad den ifølge Grundloven har en Ret til at gøre. — Fremdeles har jeg taget et andet Forbehold, det er dette, at det altid bør være en frivillig Sag, om Kommunerne eller rettere Sognemenighederne ville benytte en saadan Lov eller ej. Der er netop Forskellen mellem Flertallet og Mindretallet. Efter Flertallets Forslag er det en aldeles frivillig Sag, om Sognemenighederne ville afløse disse kirkelige Ydelsers eller ej, men det bliver det ikke efter den højtærede Ministers og Mindretallets Forslag. Det bliver i alt Fald en Frivillighed, der grumme meget kommer til at ligne en Tvang, idet der i Regeringsforslagets § 4 gives de offernydende Ret til at kunne forlange Afsløsning, naar de ere enige derom til Hobe, og man sætter en Præmie derpaa ved at sige: med Tillæg af $\frac{1}{10}$ af de Ydelsers, de have haft i Løbet af visse Aar. I mine Øjne bliver det ikke, som Mindretallet siger, en frivillig Afsløsning, men en Tvangsafsløsning. Saa vilde jeg foretrække at sige: Der er saa megen Uvillie imod disse Ydelsers, de vække alle Vegne saa megen Forargelse, at der bør gives en Tvangslov. Men helst vilde jeg, især efter at have hørt begge de ærede Ministers Udtalelser i Dag, at vi snart kunde faa et Forslag frem om en Præstelønningslov, hvorved vi vilde kunne faa alle disse Spørgsmaal ordnede, og jeg forstaar ikke, da man er saa misfor-

nøjet med disse Ydelsers, og da begge de ærede Ministre efter deres Udtalelser staa i nogen Forlegenhed over for disse Ydelsers, hvorfor de da ikke forene sig om at søge at blive af med alle disse kirkelige Ydelsers og faa Udgifterne retfærdig fordelte. — Naar Mindretallet beghynder med at sige, at det eneste, der ligger Flertallet og Mindretallet imellem, er, at Mindretallet kun vil have Højtidsofret afløst, medens Flertallet vil, at Lovforslaget ogsaa skal omfatte Afsløsning af de øvrige Ydelsers, saa siger jeg, at der endnu er en stor Forskel, og det er den, at Mindretallet ingen Tvang vil have. Naar det viser sig i Befolkningen, at Uviljen mod Accidenserne er saa stor, at man vil af med dem, selv om man skal betale dem i dyre Domme, saa skulle de bort. Men naar det ikke viser sig, saa maa de vedblive, indtil det en Gang behager det høje Ministerium at forelægge, eller det behager Rigsdagen at enes med Ministeriet om at vedtage en Præstelønningslov, hvorved de kunne blive afløste.

Mindretallet siger dernæst, at det er et Spørgsmaal, der skal undersøges, om der er samme Grund til at afløse Accidenserne og Accidensofret som til at afløse Højtids- ofret. Jeg skal i denne Henseende ikke tilføje noget ud over det, som der er udtalt af Flertallets ærede Ordfører, men jeg vil blot sige, at jeg ser paa denne Sag, ligesom paa den, vi i de sidste Dage have forhandlet, fra mit Synspunkt, og det er fra den store Befolknings Synspunkt, og derfor siger jeg, at der ikke blot er samme, men endog stærkere Grund til at afløse Accidenserne end Højtids- ofret. Det er den Erfaring, jeg har samlet ude i den almene Befolkning, at der er større Uvilje over for Accidenser og Accidensoffer end over for Højtids- ofret. Om Højtids- ofret, som det for et Par Aar siden blev udtalt her i Salen, oprindeligt har været Kjølepenge, om det er blevet indført for at staffe Præsterne Kjøler, eller om det, hvad der ogsaa siges, er blevet indført for at staffe Midler til de Samfundsmøltider, som vare forbundne med Nadveren, skal jeg ikke kunne afgøre. Men jeg har faaet det bestemte Indtryk, at Befolkningen ser saaledes derpaa, at Højtids- ofret er et Vederlag for Gudstjenesten i al Almindelighed, hvorimod Accidenser og Accidensoffer ere Ydel-